

היום נלמד בעזרת ה':

עירונין דף כא

ולא ימלא אדם מים: הגמרא מביאה את הברייתא שלמדנו בדף הקודם שלא ימלא את המים לבהמתו ויחזיק בכלי, אלא ישפוך אותם לפני בהמתו והיא תשתה לבד, ובכל זאת מותר דווקא באופן שראשה ורובה של פרה בין הפסים, והסיבה לכך כפי הסברו של אב"י עיין שם.

אין בורגנין בבבל: הקדמה: איסור תחומין הוא שאסור לאדם לצאת ממקום ששבת (בכניסת שבת) יותר מאלפיים אמה לכל צד. כאשר שבת בשטח פתוח – מקום שביתתו הוא ארבע אמותיו, אולם כאשר שבת בתוך העיר – מקום שביתתו הוא כל העיר ויש לו מחוצה לה אלפיים אמה. העיר כוללת גם את הבתים האחרונים הרחוקים ממנה בתוך שבעים אמה ושיריים. לא רק בתים רגילים אפילו בורגנין – סוכות שומרים שאינם דבר קבוע ג"כ נכללים בתחום העיר. רב ירמיה בר אבא אמר שבבל הבורגנין אינם נחשבים חלק מהעיר כיון שמצויים שם שטפונות מים ההורסים את הבורגנין. אמנם בשאר ארצות חו"ל יש דין בורגנין. (ולפי האיכא דאמרי גם בחו"ל לא, כיון שמצויים גנבים שגונבים אותם)

ולא פסי ביראות בחו"ל: כל ההיתר של פסי ביראות הוא לצורך הולכי דרכים שהולכים לצורך מצוה כגון עולי רגלים, וכן לומדי תורה ההולכים ללמוד בישיבות רחוקות מבתם. בנוסף כל ההיתר הוא רק בשעת הדחק דהיינו במקום שהמים אינם מצויים כל כך.

לכל תכלה ראיתי קץ: לכל דבר שנתן לו השם תכלית וקצבה אנו משיגים את הקץ שלו, אבל רחבה מצותך מאד וא"י נו משיגים את קיצה (הריטב"א). יש לה קץ אבל לא פירשו הנביאים כמה הוא. גם יחזקאל שראה מגילה כתובה פנים ואחור לא פירש כמה. עד שבא זכריה ופירש:

מגילה עפה (כפולה לשניים כמו דף מקופל) באורך 20 X 10 רוחב, וכשפותחים אותה 20 X 20 = ומכיון שהיא כתובה פנים ואחור, אם נקלף את השכבות ונחבר אותם יחדיו = 20 X 40.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

השיעורים שמדבר זכריה אינם במדדים אנושיים, אלא במדדים אחרים הנלמדים מפסוק אחר בתנ"ך. בו כתוב שהקב"ה ברא את העולם ב'זרת' (למותר לציין כמובן שאין הדברים כפשוטם אלא משל, אך עכ"פ לומדים מכאן את השיעור לעניננו). מידת 'זרת' היא חצי אמה (כי כשאדם פותח את כף ידו לרווחה השיעור שבין הזרת לאגודל הוא שלושה טפחים [הגר"א מבאר שאין זו מדידה בקו ישר אלא דרך האצבעות]).

אם נמדוד את שיעור המגילה בחצאי אמות נמצא ששיעור המגילה הוא 3,200 זרתות (40 חצאים לרוחב 80X חצאים לאורך). נמצא שהעולם שגודלו זרת הוא אחד חלקי 3,200 מהתורה.

יש לציין, שאמנם לדברי התורה עצמם יש סוף. אך לפירושים לפלפולים ולעומקים שלה אין כלל סוף, כמובא במדרש (רבה בראשית י,א) שלכל יש סיקוסים (=גבולות) חוץ מלתורה.

זודאי תאנים: לאחר גלות יכניה ראה ירמיה במראה הנבואה שני סירי נחושת מלאים בתאנים. אחד מלא בתאנים טובות רמז לצדיקים ואחד מלא בתאנים רעות רמז לרשעים. אבל גם לקשעים יש תקוה והם עתיגים ליתן ריח. המפרשים ביארו שגם הרשעים מלאים מצוות כרימון והם יחזרו בתשובה הם יתנו ריח טוב. ויש שפירשו שלאחר שהם יקבלו את עונשם בגהינום ויכנסו לגן עדן הם יתנו ריח. (עיין מהרש"א, הרי"א, ר"י, בניהו).

תקנותיו של שלמה המלך: שלמה תיקן תקנות שעל ידם יוכלו עם ישראל להחזיק במצוות התורה, כמו שעושים ידיות לסיר בכדי שיוכלו להחזיק אותו. עירובי חצירות (שלא יבואו להיכשל בהוצאה מרשות לרשות), נטילת ידיים (לעשות שמירה לטהרות), וכן שניות לעריות (איסורי חתנות עם קרובים נוספים על מה שאסרה התורה).

שלמה גם 'אגמריה בסימני הטעמים' - כלומר עשה סימנים לזכירת מילות התורה, וכן לגירסת המשנה. ואסבריה במאי דדמי ליה – כלומר הוא לימד כיצד לדמות דבר לדבר בלימוד התורה.